

Брюксел, 30 май 2022 г.
(OR. fr, en)

9377/22

LIMITE

JAI 703
FRONT 206
MIGR 151
COVID-19 104
SAN 280
TRANS 309
CODEC 768
COMIX 250

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2016/399 относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите – Подготовка за постигане на общ подход

1. На 14 декември 2021 г. Комисията представи предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2016/399 относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите („Кодекс на шенгенските граници“)¹, придружено от оценка на въздействието².
2. Предложението е част от по-широка рамка за укрепване и устойчивост на Шенгенското пространство и за подобряване на цялостното управление на Шенгенското пространство, включително преразглеждането на механизма за оценка и наблюдение с цел проверка на прилагането на достиженията на правото от Шенген³, по което Съветът се приканва да даде окончателното си одобрение (като точка А) на заседанието на Съвета по правосъдие и вътрешни работи на 9—10 юни 2022 г.

¹ COM(2021) 428 final.

² SWD(2021) 462 final.

³ 8130/22.

3. Предложението за преразглеждане на Кодекса на шенгенските граници е структурирано около 4 основни оси. Първо, то укрепва правните инструменти, с които разполагат държавите членки за борба с инструментализирането на мигрантите по външните граници на ЕС. На второ място, преразглеждането извлича поуки от кризата с COVID-19 и има за цел да осигури по-сOLIDна правна основа за ограниченията по външните граници в случай на здравна криза чрез създаване на рамка на европейско равнище. Трето, що се отнася до вътрешните граници, предложените нови разпоредби имат за цел да насърчат използването на алтернативни мерки, по-специално с цел да се увеличи използването на технологични мерки. По-специално, това преразглеждане създава нов механизъм за прехвърляне между държавите членки по отношение на лица с нередовен статут. Успоредно с това Комисията предложи да се измени Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни („Директива за връщането“), което ще позволи на държавите членки да предоговорят или да договарят нови споразумения за обратно приемане⁴. На последно и четвърто място, преразглеждането отговаря на постоянните заплахи в рамките на Шенгенското пространство, като модернизира рамката за повторно въвеждане и удължаване на контрола по вътрешните граници и въвежда нови гаранции за защита на свободата на движение, и създава в член 28 нов специален механизъм за координация на мерките за повторно въвеждане на контрол по вътрешните граници, когато сериозна заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност засяга няколко държави членки и излага на риск цялостното функциониране на Шенгенското пространство.
4. Работата по предложението, в присъствието на асоциираните държави, започна в Съвета по време на словенското председателство, а именно на 14 декември 2021 г. в работна група „Граници“. Обсъжданията продължиха по време на френското председателство на осем заседания на работната група и две заседания на съветниците по ПБР⁵.

⁴ ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98–107.

⁵ От своя страна Европейският парламент определи за докладчик г-жа Силви Гийом (S&D, FR).

Тази работа в рамките на подготвителните органи на Съвета позволи да се внесат подобрения в текста, по-специално чрез:

- изясняване на понятието „инструментализация“ чрез опростяване на определението и допълване на текста относно действията, които държавите членки могат да предприемат за справяне с подобна ситуация. Особеното положение на Кипър също е взето предвид;
- отговор – в член 21a – на искането за гъвкавост, изразено от държавите членки по отношение на ограниченията за пътуване и здравните ограничения, които могат да се прилагат по външните граници, като същевременно се зачитат националните правомощия в областта на здравеопазването. Като запазва принципа на основните категории, компромисният текст, предложен от председателството, дава възможност за установяване на тяхното определение по време на всяка криза. Държавите членки могат също така да приемат по-строги здравни ограничения, при условие че те не оказват отрицателно въздействие върху функционирането на Шенгенското пространство. Беше изяснено положението на транзитно преминаващите лица, както и положението на граничните региони;
- изясняване на използването на процедурата на прехвърляне между държавите членки в член 23a чрез уточняване на критерия за полицейско сътрудничество и изясняване на доброволния характер на използването на тази процедура, която е част от двустранното сътрудничество.

5. Що се отнася до рамката за повторно въвеждане и удължаване на контрола по вътрешните граници, предложението на Комисията има за цел да се преодолеят продължаващите заплахи пред държавите членки, като същевременно се засилят процедурните гаранции. За да се гарантира, че тази мярка е крайна мярка, председателството се съсредоточи върху укрепването на тези гаранции:

- по-обективни критерии и обосновки, предоставени от държавите членки в случай на повторно въвеждане и удължаване на контрола, по-специално чрез анализ на риска, който се предоставя от държавата членка. Заедно с постепенното степенуване на задълженията на държавите членки по отношение на обосновката, това ще позволи на Комисията да извърши засилена оценка на необходимостта и пропорционалността на тези проверки;

- въвеждане на задължителен характер на консултациите между държавите членки, когато те се провеждат по искане на пряко засегнатите държави;
- като се направи задължително становището на Комисията, когато има съмнение относно необходимостта или пропорционалността на повторното въвеждане или удължаването. Във всички случаи това становище трябва да бъде дадено след 12 месеца;
- като се гарантира, че специфичното положение на граничните региони е взето предвид по подходящ начин като част от тези проверки.

6. Решението на големия състав на Съда на ЕС по съединени дела C-368/20 и C-369/20⁶, постановено след публикуването на предложението на Комисията, потвърждава, че съзаконодателите са тези, които трябва да определят общата рамка за повторно въвеждане и удължаване на контрола по вътрешните граници в Кодекса на шенгенските граници. Трябва да се постигне справедлив баланс между свободното движение на хора, от една страна, и необходимостта от гарантиране на обществения ред и вътрешната сигурност в държавите членки, от друга. Освен това възможността за повторно въвеждане на граничен контрол по вътрешните граници представлява изключение – което следва да се тълкува стриктно, от принципа на свободно движение.

Като взе предвид това решение, председателството се постара да осигури по-добра рамка за разпоредбите. Въпреки че предложението на Комисията даде възможност в член 27а, параграф 5 да се разгледа въпросът за контрола по вътрешните граници без ограничение на продължителността, председателството предложи тези разпоредби да се ограничат до сериозни извънредни ситуации и значително да се засили оценката на риска, която ще бъде предоставяна в съответната нотификация за допълнително удължаване с 6 месеца. Освен това в компромисното предложение се предвижда, че Комисията трябва да издаде препоръка за определяне на действията и условията за премахване на този контрол, когато има несигурност по отношение на необходимостта и пропорционалността. Когато държавата членка посочи, че е длъжна да удължи срока на своите проверки след този период, тя трябва да посочи датата, на която проверките ще бъдат отменени. Ще трябва да се извършва редовен преглед, за да се осигурят необходимостта и пропорционалността на тази мярка, като се гарантира, че тя е крайна мярка.

⁶ Решение на Съда от 26 април 2022 г., Съединени дела C-368/20 и C-369/20, ECLI:EU:C:2022:298.

7. Корепер се приканва да разгледа проекта за компромисен текст, изложен в приложението към настоящата бележка, с оглед приемането⁷ на общ подход на заседанието на Съвета по правосъдие и вътрешни работи на 10 юни 2022 г. по предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2016/399 относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите.

⁷ Измененията спрямо първоначалния текст са обозначени в **получер шрифт с подчертаване** или [...]. Освен това промените спрямо последните версии (9008/22 и 9223/22) са в **сиво**.

2021/0428 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) 2016/399 относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, букви б) и г) и член 79, параграф 2, буква в) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) В съответствие с член 3, параграф 2 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) Съюзът обхваща пространство на свобода, сигурност и правосъдие без граничен контрол на вътрешните граници, в което е гарантирано свободното движение на хора в съчетание с подходящи мерки относно контрола на външните граници, убежището, имиграцията, както и предотвратяването и борбата с престъпността.
- (2) С Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. (Кодекс на шенгенските граници)¹ се определят правилата, уреждащи движението на лица към пространството без контрол на вътрешните граници (Шенгенското пространство) и от него, както и между държавите членки, участващи в Шенгенското пространство.

¹ Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници), ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1.

- (3) През последните години Шенгенското пространство беше изправено пред безпрецедентни предизвикателства, които по своята същност не се ограничаваха до територията на една-единствена държава членка. Тези предизвикателства подчертаха факта, че опазването на обществения ред и сигурността в Шенгенското пространство е споделена отговорност, за която са необходими съвместни и координирани действия между държавите членки и на равнището на Съюза. Те разкриха също пропуски в действащите правила, уреждащи функционирането на Шенгенското пространство както на външните, така и на вътрешните граници, и нуждата от създаване на по-стабилна и по-солидна рамка, даваща възможност за по-ефективен отговор на предизвикателствата пред Шенгенското пространство.
- (4) Граничният контрол на външните граници е в интерес не само на държавата членка, на чиито външни граници се извършва този контрол, но и на всички държави членки, които са премахнали граничния контрол на вътрешните граници, и на Съюза като цяло. От държавите членки се изисква да осигурят високи стандарти при управлението на външните си граници, включително чрез засилено сътрудничество между граничните служители, полицията, митниците и други съответни органи. Съюзът предлага активна подкрепа, като предоставя финансова помощ посредством агенциите, по-специално европейската гранична и брегова охрана, и управлява механизма за оценка по Шенген. Необходимо е правилата по отношение на външните граници да се засилят, за да могат да се предприемат по-ефективни действия в отговор на новите предизвикателства, които възникнаха неотдавна на външните граници.
- (4a) Европейското интегрирано управление на границите, основано на модела за контрол на достъпа на четири нива, обхваща мерки в трети държави, като например мерки в рамките на общата визова политика, мерки със съседни трети държави, мерки за граничен контрол на външните граници, анализ на риска и мерки в Шенгенското пространство, както и връщане. Граничният контрол, включително мерките за улесняване на законното преминаване на границите, представлява ключова част от европейското интегрирано управление на границите. С цел предотвратяване и разкриване на трансграничната престъпност по външните граници, по-специално контрабандата на мигранти, трафика на хора и тероризма, държавите членки, заедно с Европейската агенция за гранична и брегова охрана, следва да прилагат европейското интегрирано управление на границите въз основа на модела за контрол на достъпа на четири нива.

- (5) В контекста на пандемията от COVID-19 се оказва още по-необходимо Съюзът да бъде по-добре подготвен за ответни действия при кризисни ситуации на външните граници, свързани с болести с епидемичен потенциал, които представляват заплаха за общественото здраве. Пандемията от COVID-19 показва, че заплахите за общественото здраве могат да изискват единни правила за ограничаване на пътуванията на граждани на трети страни към Европейския съюз. Приемането на непоследователни и разнородни мерки на външните граници за справянето с такива заплахи се отразява отрицателно на функционирането на цялото Шенгенско пространство и намалява предвидимостта за пътниците от трети страни, както и междуличностните контакти с лица от трети страни. За да може Шенгенското пространство да бъде подготвено за бъдещи предизвикателства от сходен мащаб, свързани със заплахи за общественото здраве, е необходимо да се установи нов механизъм, който следва да позволи своевременното приемане и премахване на координирани мерки на равнището на Съюза. По външните граници следва да се прилага нова процедура при ситуация **на заплаха за общественото здраве, дължаща се на** инфекциозна болест с епидемичен потенциал, **установена [...]** от **Комисията, по препоръка** на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията **и като се отчита постъпилата от компетентните национални органи информация** [...]. Този механизъм следва да допълва процедурите, които се предлага да бъдат въведени с предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно сериозните трансгранични заплахи за здравето², по-специално в случай на признаването на извънредна ситуация в областта на общественото здраве, и с преразгледания мандат на Европейския център за контрол върху заболяванията³.
- (6) Механизмът следва да предвижда приемането от Съвета, въз основа на предложение на Комисията, на регламент, с който се установяват **временни** ограничения за пътуване, включително ограничения за влизането и **минимални временни ограничения, свързани със здравето** [...], както и условията за премахването им. С оглед на политически чувствителния характер на такива мерки, които засягат правото на влизане на територията на държавите членки, на Съвета следва да се дадат правомощия за изпълнение във връзка с приемането на такъв регламент въз основа на предложение на Комисията.

² COM(2020)727.

³ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 851/2004 за създаване на Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията (COM(2020)726).

- (7) Важно е да се отбележи, че в съответствие с действащите задължения съгласно правото на Съюза и международното право влизането в Съюза следва да е винаги разрешено за гражданите на Съюза и за гражданите на трети страни, които съгласно споразумения между Съюза и неговите държави членки, от една страна, и тези трети страни, от друга страна, се ползват с права на свободно движение, които са еквивалентни на тези на гражданите на Съюза, както и членовете на техните семейства. На пребиваващите в Съюза лица също следва винаги да се разрешава да се върнат в Съюза, и по-специално в държавата членка, в която пребивават законно. В акта следва да се определят минимални временни свързани със здравето ограничения, на които тези лица могат да подлежат. Що се отнася до гражданите на трети страни, пребиваващи законно в Ирландия, държавите членки следва на [...] реципрочна основа да позволят на тези лица да се завърнат в Ирландия, като преминат транзитно през територията на държавите членки. Ирландия се приканва да приведе националната си политика в съответствие с ограниченията за пътуване до Европейския съюз. Актът следва да съдържа всички необходими елементи, за да се гарантира, че ограниченията за пътуване са ефективни, целенасочени, недискриминационни и пропорционални на променящата се епидемична обстановка. В него следва да се определят [...] категориите пътуващи по наложителни причини, чието пътуване следва да бъде освободено от ограничения за влизане, и да се установят условията, при които ограниченията за пътуване могат да бъдат налагани по изключение на тези пътуващи. Тези категории следва да включват [...] например [...] здравни специалисти, трансгранични работници, транспортен персонал, дипломати или други международни служители, транзитни пътници, пътници, пътуващи по наложителни семейни причини, моряци, граждани на трети страни, търсещи международна закрила, сезонни работници, студенти и висококвалифицирани работници, чиято заетост е необходима от икономическа гледна точка и от гледна точка на обществото и сигурността, и чиято работа не може да бъде отложена или извършена в чужбина. В допълнение или като алтернативен вариант в акта следва [...] да се определят географските области или третите страни, от които пътуванията могат да подлежат на специални мерки, и да се установи процедура за периодично преразглеждане на ситуацията и на ограниченията за пътуване, въз основа на обективна методика и критерии, приложими към тях, включително по-специално епидемичната обстановка. В акта могат да се уточнят условията, при които пътуванията могат да бъдат разрешени, например тестване, карантина, самоизолация или други целесъобразни мерки, като необходимостта да се попълни формуляр за локализиране на пътниците или да се използва друг инструмент за проследяване на контактите, и с оглед по-специално на системите на Съюза, разработени за улесняване на пътуванията при безопасни условия, като например системите на цифрови сертификати. Когато е целесъобразно, инструментът би могъл също така да въведе механизъм, даващ възможност за предприемането на допълнителни мерки, в случай че епидемичната обстановка рязко се влоши в една или няколко географски области.

- (7a) Ефективността на ограниченията за пътуване до Европейския съюз се основава на прилагането на единни правила по отношение на трети страни и граждани на трети страни. Прилагането на единни правила чрез регламента за изпълнение следва да гарантира защитата на общественото здраве и по този начин да опази функционирането на пространството без контрол по вътрешните граници. Държавите членки биха могли да приемат по-строги временни здравни ограничения и други свързани с тях ограничения от предвидените в регламента за изпълнение, при условие че тези ограничения не оказват отрицателно въздействие върху функционирането на пространството без контрол по вътрешните граници. Тези мерки могат да включват ограничения за пътуване спрямо други региони или трети страни, които не са обхванати от регламента за изпълнение, ако се основават на национална оценка на риска и са пропорционални. Наред с това държавите членки могат да приемат ограничения за пътуване при липса на регламент за изпълнение на Съвета. Регламентът за изпълнение следва да е съобразен със специфичното положение на отвъдморските страни или територии, посочени в член 355, параграф 2 от ДФЕС и изброени в приложение II към него.**
- (7б) По време на прилагането на регламента за изпълнение на Съвета за определяне на временни ограничения за пътуване и за прилагане на условията за влизане, посочени в член 6 от същия регламент, следва да бъде разрешено влизане само на граждани на трети държави, които не подлежат на ограничения за влизане и които отговарят на други свързани със здравето условия за влизане, предвидени в регламента за изпълнение.**
- (7в) Транзитното преминаване в рамките на ЕС за граждани на ЕС и членове на техните семейства, както и за категориите пътуващи по наложителни причини, не следва да подлежи на временни ограничения за пътуване, свързани със здравето, така че да им се даде възможност да достигнат крайното си местоназначение. Временните ограничения, свързани със здравето, когато са наложени, следва да се прилагат при пристигане на крайното местоназначение.**
- (8) Освен това е необходимо да се засилят правилата и гаранциите в правото на Съюза, за да даде възможност на държавите членки да предприемат бързи ответни действия във връзка със случаите на инструментализиране на мигранти. Това инструментализиране следва да се разбира като ситуация, при която трета страна или недържавен участник [...] насърчава или улеснява [...] движението на граждани на трети страни по външните граници или до държава членка, [...] с цел [...] дестабилизиране на Съюза [...] или на държава членка, [...] когато [...] тези действия могат да изложат на риск основните [...] функции на държава членка, включително [...] поддържането на обществения ред или опазването на нейната национална сигурност.**

- (9) Инструментализирането на мигранти може да се отнася и за ситуации, при които трета страна или недържавен участник [...] насърчава или улеснява незаконните пътувания на граждани на трети страни [...] през дадена територия, за да достигнат външната граница на държавите членки, но може да се отнася и за [...] насърчаването или улесняването на незаконните пътувания на граждани на трети страни, които вече се намират в [...] дадена трета страна. Инструментализирането на мигранти може да бъде свързано също така с налагането на принудителни мерки, предназначени да попречат на граждани на трети страни да напуснат граничните зони на инструментализиращата трета страна в посока, различна от тази, която ще ги отведе в държава членка. Ситуации, при които недържавни участници участват в организирана престъпност, в частност контрабанда, не следва да се считат за инструментализиране на мигранти, когато нямат за цел дестабилизиране на Съюза или на държава членка. Освен това операциите за хуманитарна помощ не следва да се считат за инструментализиране на мигранти, когато нямат за цел дестабилизиране на Съюза или на държава членка.
- (9a) По отношение на Кипър, в Регламент № 866/2004 на Съвета от 29 април 2004 г. относно режим съгласно член 2 от Протокол № 10 от Акта за присъединяване се предвиждат специални правила , които се прилагат за демаркационната линия между зоните в Република Кипър, в които правителството на Република Кипър упражнява ефективен контрол, и зоните в Република Кипър, в които правителството на Република Кипър не упражнява ефективен контрол. [...] [...] Макар демаркационната линия да не представлява външна граница, следва да се поясни, че ситуация, при която трета страна или недържавен субект насърчава или улеснява движението на граждани на трети страни за пресичане на линията, следва да се счита за инструментализиране.
- (10) Съюзът следва да мобилизира всички инструменти от набора си от дипломатически, финансови и оперативни мерки, за да подкрепи държавите членки, които се сблъскват със случаи на инструментализиране. Следва да се даде приоритет на дипломатическите усилия на Съюза или на засегнатите държави членки като средство за справяне с явлението „инструментализиране“. Те могат да бъдат допълнени, когато е целесъобразно, от налагането на ограничителни мерки от Съюза.
- (11) Същевременно, в допълнение към тези мерки е необходимо също така да се засилят в още по-голяма степен настоящите правила във връзка с граничния контрол на външните граници и тяхното наблюдение. За да се помогне допълнително на държавата членка, която се сблъсква с инструментализиране на мигранти, с Регламент (ЕС) XXX/XXX се допълват правилата относно граничния контрол, като в него се предвиждат специални мерки в областта на убежището и връщането при същевременно зачитане на основните права на засегнатите лица, по-специално като се гарантира съблюдаването на правото на убежище и се предоставя нужната помощ посредством агенциите на ООН и други компетентни организации.

- (12) Държавите членки могат, по-специално в ситуация на инструментализиране на мигранти или в други извънредни ситуации по външната граница, [...] да сведат граничния трафик до минимум чрез временно затваряне на някои [...] гранично-пропускателни пунктове, [...] или да ограничат тяхното работно време, [...]. При всяко такова ограничение следва безусловно да се вземат предвид правата на гражданите на Съюза, на гражданите на трети страни, които се ползват от правото на свободно движение съгласно международно споразумение, и на гражданите на трети страни, които са дългосрочно пребиваващи съгласно националното право или правото на Съюза или притежават визи за дългосрочно пребиваване, както и членовете на техните семейства. Когато гранично-пропускателен пункт е затворен, тези категории следва да използват друг граничен контролно-пропускателен пункт, който остава отворен. Освен това държавите членки могат, по-специално [...] в ситуация на инструментализиране на мигранти, [...] когато граждани на трети страни се опитват да предизвикат масово влизане [...], като използват [...] насилствени средства, да вземат необходимите мерки [...] за опазване на сигурността, законността и реда. [...] Такива ограничения и мерки следва [...] да се прилагат по начин, който гарантира спазването на задълженията, свързани с достъпа до международна закрила, по-специално принципа на забрана за връщане.
- (12а) Без да се засяга възможността за вземане на мерки съгласно настоящия регламент в контекста на инструментализирането, засегнатата държава членка следва [...] да вземе предвид дали Европейският съвет е признал, че Съюзът или една или повече от неговите държави членки са изправени пред ситуация на инструментализиране на мигранти.
- (13) Европейската агенция за гранична и брегова охрана оказва съдействие на държавите членки при изпълнението на оперативните аспекти на управлението на външните граници, включително чрез обмен на информация, предоставяне на оборудване, изграждане на капацитет и обучение на националните гранични служители, целенасочена информация и анализ на риска, и разполагането на постоянен корпус. Новият мандат на Агенцията предлага значителни възможности за подпомагане на дейностите за граничен контрол, включително операции за скрининг и за връщане и стартиране на бърза гранична намеса и/или намеса в областта на връщането по искане на засегнатата приемаща държава членка и на нейната територия.

- (14) Съгласно член 41, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/1896 от изпълнителния директор на Европейската агенция за гранична и брегова охрана се изисква да препоръча на държава членка да поиска от Агенцията да започне, да проведе или да адаптира действия за подкрепа, за да се преодолеят установените заплахи и предизвикателства на външните граници, когато посочените в разпоредбата условия са изпълнени. По-специално нуждата от подкрепа от страна на Агенцията може да стане ясна в ситуации, в които Европейската агенция за гранична и брегова охрана е извършила специална оценка на уязвимостта във връзка с инструментализирането на мигрантите. Въз основа на резултатите от такава оценка на уязвимостта или когато за един или няколко участъка от външните граници е определена критична степен на въздействие и като се вземат предвид съответните елементи в планове за действие при извънредни ситуации на държавата членка, в анализа на риска на Агенцията и в аналитичната категория в европейската картина на състоянието, изпълнителният директор следва да препоръча на засегнатата държава членка да поиска от Агенцията да започне, да проведе или да адаптира действия за подкрепа в съответствие с член 41, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/1896. Това правомощие на изпълнителния директор не засяга общата подкрепа, която Агенцията може да оказва на държавите членки.
- (15) Освен това в случай на инструментализиране на мигранти засегнатата държава членка следва да засили граничния контрол, включително, по целесъобразност, чрез допълнителни мерки, предотвратяващи незаконните преминавания, и разполагането на допълнителни ресурси и технически средства за предотвратяване на неразрешено преминаване на границата. Тези технически средства биха могли да включват модерни технологии, включително дроне и датчици за движение, както и мобилни единици и, когато е целесъобразно, всички видове стационарна и мобилна инфраструктура [...]. Използването на такива технически средства, по-специално технологии за събиране на лични данни, трябва да се основава и да се извършва в съответствие с ясно определени разпоредби от националното право.
- (16) Комисията може да приеме акт за изпълнение [...] относно общи минимални стандарти за наблюдението на границата, [...] като се вземат предвид видът на границите (сухоземни, морски или въздушни), степените на въздействие, определени за всеки участък от външните граници в съответствие с член 34 от Регламент (ЕС) 2019/1896, и други фактори от значение, например географските особености и специфичната реакция на ситуации на инструментализиране на мигранти.
- (17) В пространство без граничен контрол на вътрешните граници лицата следва да могат да се движат свободно и в безопасност между държавите членки. В тази връзка следва да се поясни, че забраната за извършване на граничен контрол на вътрешните граници не засяга компетентността на държавите членки да извършват проверки на своята територия, включително на вътрешните си граници, за цели, различни от граничен контрол. По-специално следва да се поясни, че националните компетентни органи, в това число здравните или правоприлагащите органи, по принцип продължават да бъдат свободни да извършват проверки при упражняването на публичните си правомощия, предвидени съгласно националното право.

- (18) Макар че забраната за извършване на граничен контрол на вътрешните граници се отнася и за проверки с равностоеен ефект, проверките от компетентните органи не следва да се считат за равностойни на гранични проверки, когато нямат за цел граничен контрол, когато се основават на общата информация и опита на компетентните органи във връзка с евентуални заплахи за обществената сигурност или обществения ред, включително когато целта им е да се борят с **незаконната миграция** [...] и трансграничните престъпления, свързани с незаконна миграция, когато са планирани и изпълнени по начин, който ясно се отличава от системните проверки на лица на външните граници, когато се извършват в транспортни центрове, като пристанища, железопътни или автобусни гари, летища **и товарни терминали**, или директно на борда на средства за пътнически превоз, и когато се основават на [...] **оценка** на риска.
- (19) Макар че незаконните миграционни потоци не следва по същество да се считат за заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност, възможно е те да изискват предприемането на допълнителни мерки, за да се обезпечи функционирането на Шенгенското пространство.
- (20) Борбата с незаконната **миграция** [...] и трансграничните престъпления, свързани с **незаконната** [...] миграция, сред които трафика на хора, контрабандата на мигранти и документните измами, и други форми на трансгранична престъпност, може по-специално да обхваща мерки, позволяващи проверка на самоличността, гражданството и статута на пребиваване на лица, при условие че такива проверки не са систематични и се извършват въз основа на [...] **оценка** на риска.
- (21) Използването на съвременни технологии за следене на потоците на движение, по-специално на магистралите и други големи пътища, определени от държавите членки, може да играе важна роля за справяне със заплахите за обществения ред или вътрешната сигурност. Забраната за извършване на граничен контрол на вътрешните граници не следва да се разбира като препятствие пред законното упражняване на полицейски или други публични правомощия за проверки във вътрешните гранични зони. Това включва проверки, при които се използват технологии за следене и наблюдение, които по принцип се използват на територията, или които са основани на оценка на риска за целите на защитата на вътрешната сигурност. Поради това използването на такива технологии за проверки не следва да се счита за равностойно на граничен контрол.
- (22) За да могат такива технологии да бъдат ефективни, следва да се предвиди възможност за налагане на пропорционални ограничения на скоростта на шосейните контролно-пропускателни пунктове.
- (23) Забраната за извършване на граничен контрол на вътрешните граници не следва да ограничава извършването на проверките, предвидени в други инструменти на правото на Съюза. Поради това предвидените в настоящия регламент правила не следва да засягат приложимите правила относно извършването на проверки на пътнически данни в съответните бази данни преди пристигането.

(24) Необходимо е да се гарантира, че проверките, извършвани от държавите членки при упражняването на националните им правомощия, продължават да бъдат изцяло в съответствие с пространството, в което няма граничен контрол на вътрешните граници. Съгласно практиката на Съда на ЕС колкото по-многобройни са признаците, че проверките, извършвани от държавите членки в граничните им зони, имат ефект, който е равностоен на граничен контрол, като се вземат предвид целта на тези проверки, териториалния им обхват и евентуални разлики в сравнение с проверки, извършвани в останалата част от територията на съответната държава членка, толкова по-голяма е нуждата от строги и подробни правила и ограничения, определящи условията за упражняване от страна на държавите членки на полицейските им правомощия в гранична зона.

(24a) Упражняването на полицейски или други публични правомощия от компетентните органи на държавите членки на тяхна територия, включително в граничните им райони, не следва да оказва непропорционално въздействие върху безпрепятственото движение през вътрешните граници, по-специално като води до прекомерно време за чакане. [...] В дух на диалог и сътрудничество, държавите членки следва да [...] информират съседната държава членка за своите действия, по-специално когато се очаква действието да окаже по-значително въздействие върху трансграничния трафик.

(25) Необходимо е да се предприемат мерки за справяне с неразрешените движения на незаконно пребиваващи граждани на трети страни в пространство без граничен контрол на вътрешните граници. За да се укрепи функционирането на Шенгенското пространство, държавите членки следва да могат да предприемат допълнителни мерки за противодействие на незаконните движения между държави членки и за борба с незаконния престой. Когато правоприлагащите органи на държава членка заловят в [...] гранични **райони** незаконно пребиваващи граждани на трети страни **при [...] проверки, извършвани от компетентните органи съгласно [...] рамка за [...] двустранно сътрудничество, които могат да включват по-специално [...] съвместни полицейски патрули**, тези органи следва да разполагат с възможността да откажат на такива лица правото на влизане или оставане на своята територия и да ги прехвърлят в държавата членка, от която са влезли. **В контекста на запазването и насърчаването на многостранното полицейско сътрудничество между държавите членки, в обхвата влизат и проверки, извършвани от компетентните органи в рамките на многостранно сътрудничество.** Държавата членка, от която директно идва лицето, следва, на свой ред, да бъде задължена да приеме заловените граждани на трети страни. **Прехвърлянето не следва да се прилага за лица, които подават молба за международна закрила, или за лица, които могат да бъдат приети обратно от държава членка при условията по член 24 от Регламент (ЕС) № 604/2013.**

- (26) Процедурата, чрез която държава членка може да прехвърли заловени незаконно пребиваващи граждани на трети страни към държавата членка, от която директно идва лицето, следва да се извършва бързо, но също така да подлежи на гаранции и да се осъществява при пълно спазване на основните права и принципа на недискриминация, утвърден в член 21 от Хартата, за да се предотврати профилирането въз основа на расова принадлежност. Органите следва да разполагат с възможността да извършват проверка на необходимата информация относно движенията на засегнатите лица, която имат непосредствено на свое разположение. Тази информация може да съдържа обективни елементи, които да позволят на органите да стигнат до заключението, че лицето е пътувало наскоро от други държави членки, като например притежаване на документи, включително касови бележки или фактури, доказващи неотдавнашно пътуване от друга държава членка. Гражданите на трети страни, които подлежат на процедура за прехвърляне, следва да получат писмено обосновано решение за това. Макар че решението следва да подлежи на изпълнение незабавно, гражданинът на трета страна има право на ефективни средства за защита, които му позволяват да обжалва или да иска преразглеждане на решението за прехвърляне. Тези средства за защита не следва да имат суспензивно действие.
- (27) Процедурата за прехвърляне, предвидена съгласно настоящия регламент, е факултативна и не следва да засяга съществуващата възможност за държавите членки да връщат незаконно пребиваващи граждани на трети страни в съответствие с двустранни споразумения или договорености, както е посочено в член 6, параграф 3 от Директива 2008/115/ЕО (Директивата относно връщането), когато такива лица са били засечени не в близост до [...] гранични [...] райони. За да се улесни прилагането на такива споразумения и за да се допълни целта за защита на пространството без контрол [...] по вътрешни граници, на държавите членки следва да се предостави възможността да сключват нови споразумения или договорености и да актуализират действащите. Комисията следва да бъде нотифицирана за такива промени или актуализации на нови споразумения или договорености. Когато държава членка е приела обратно гражданин на трета страна съгласно процедурата, предвидена в настоящия регламент, или въз основа на двустранно споразумение или договореност, от засегнатата държава членка следва да се изиска да издаде решение за връщане в съответствие с Директивата относно връщането. За да се осигури последователност между новите процедури, предвидени в настоящия регламент, и действащите правила относно връщането на граждани на трети страни, е необходима целенасочена промяна на член 6, параграф 3 от Директивата относно връщането. Това не засяга прилагането на член 6, параграф 2.
- (28) В изключителни случаи за справянето със заплахи за Шенгенското пространство може да бъде необходимо държавите членки да приемат мерки на вътрешните граници. Държавите членки запазват компетентността си за определяне на необходимостта от повторно въвеждане или удължаване на срока на граничния контрол. Съгласно действащите правила повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници се предвижда в случаи, когато в една държава членка възникне сериозна заплаха за вътрешната сигурност или обществения ред за ограничен срок от време. По-специално като сериозна заплаха за обществения ред и вътрешната сигурност могат да се смятат тероризмът и организираната престъпност, мащабни извънредни ситуации в областта на общественото здраве или мащабни или популярни международни събития като спортни, търговски или политически прояви.

- (29) Освен това сериозна заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност може да възникне вследствие на мащабни неразрешени движения на **граждани на трети страни** [...] между държави членки, когато това създава ситуация на **значителен** натиск върху цялостните ресурси и капацитет на отговорните национални служби и когато предвидените в настоящия регламент други средства не са достатъчни за справяне с тези притоци и движения. В този контекст държавите членки следва да могат да разчитат на обективни и съдържащи количествени данни доклади относно неразрешените движения, когато са налични такива, по-специално когато се изготвят редовно от компетентните агенции на Съюза в съответствие с техните мандати. Всяка държава членка следва да разполага с възможността да използва предоставената от агенциите информация, за да докаже в оценката на риска изключителния характер на установената заплаха, причинена от неразрешеното движение, с цел да обоснове повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници на това основание **като крайна мярка**.
- (30) Въпреки че е предвидено действие на равнището на Съюза, когато естеството на заплахата произтича от трайни сериозни недостатъци на външните граници, не съществува механизъм за целия Съюз, който да се използва, когато в рамките на Шенгенското пространство **няколко** [...] държави членки са засегнати от сериозна заплаха за вътрешната сигурност или обществения ред, излагаща на риск безпроблемното функциониране на Шенгенското пространство. Този пропуск следва да се запълни чрез въвеждане на нов предпазен механизъм за Шенгенското пространство, който ще даде възможност за вземане на координирани решения за защита на интересите на лицата, имащи правото да се възползват от пространството без граничен контрол на вътрешните граници, постигайки максимален ефект от предприетите мерки и свеждайки до минимум отрицателните странични ефекти от тях.
- (31) Новият предпазен механизъм за Шенгенското пространство следва да позволи на Съвета да приема, по предложение на Комисията, решение, с което се разрешава повторното въвеждане или удължаването на срока на граничния контрол на вътрешните граници, когато това е оправдано от конкретна заплаха, установена въз основа на нотификации, получени от отделни държави членки, или друга налична информация, по-специално оценка на риска, в случай на удължаване на прилагането на граничния контрол на вътрешните граници за повече от шест месеца. Като се има предвид политически чувствителният характер на подобно решение, което урежда възможността държавите членки да въведат повторно или да удължат срока на граничния контрол на вътрешните граници при определени обстоятелства, на Съвета следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия за приемане на решение по предложение на Комисията. **Това решение следва да включва всички подходящи смекчаващи мерки**.
- (32) Когато определя дали е оправдано **и пропорционално** повторното въвеждане или удължаването на срока на граничния контрол на вътрешните граници от страна на държавите членки, Съветът следва да взема предвид дали има други мерки, които биха могли да гарантират високо равнище на сигурност на територията, като например засилени проверки от компетентните органи във вътрешните гранични зони. В случай че удължаването на срока на контрола не се счита за обосновано **и пропорционално**, Комисията следва вместо това да препоръча използването на други мерки, които се считат за по-подходящи за справяне с установената заплаха.

- (33) Създаването на новия предпазен механизъм за Шенгенското пространство не следва да засяга правото на държавите членки да прибягват предварително до едностранни мерки в съответствие с регламента, когато ситуацията го налага. След като бъде приета обаче, мярката на Съюза следва да се превърне в единственото основание за координирана реакция на установената заплаха.
- (34) За да се гарантира спазването на принципа на пропорционалност, решението на Съвета следва да се приеме за ограничен срок до шест месеца, който може да бъде удължен въз основа на редовен преглед по предложение на Комисията, докато трае заплахата. Първоначалното решение следва да включва оценка на очакваното въздействие на приетите мерки, включително неблагоприятни странични ефекти, с цел да се определи дали контролът на вътрешните граници е оправдан и дали вместо него могат да се прилагат по-малко ограничителни мерки по ефективен начин. При последващите решения следва да се отчита развитието на установената заплаха. Държавите членки следва незабавно да нотифицират на Комисията и държавите членки повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници в съответствие с решението на Съвета.
- (35) Повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници следва също така да продължи да бъде възможно, когато са налице сериозни недостатъци в управлението на външните граници, излагащи на риск цялостното функциониране на пространството без граничен контрол на вътрешните граници. Сроковете, за които граничният контрол е въведен от държавите членки поради спешността на ситуацията, или за които Съветът взема решение да препоръча повторното въвеждане, тъй като дадена заплаха засяга **няколко** [...] държави членки, не следва да бъдат включвани в двугодишния срок, приложим за случаите на повторно въвеждане поради сериозни недостатъци на външните граници.
- (36) Повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници въз основа на едностранни решения на държавите членки или на равнището на Съюза има сериозни последици за функционирането на Шенгенското пространство. За да се гарантира, че решение за повторно въвеждане на граничен контрол се взема само когато е необходимо и като крайна мярка, решението за временно повторно въвеждане или удължаване на срока на граничния контрол следва да се основава на общи критерии с акцент върху необходимостта и пропорционалността. Принципът на пропорционалност изисква повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници да бъде предмет на гаранции, които се увеличават с течение на времето.
- (37) На първо място, държавите членки следва да оценят целесъобразността на граничния контрол на вътрешните граници, като вземат предвид естеството на установената сериозна заплаха. В този контекст държавите членки следва да обърнат специално внимание и да оценят вероятното въздействие на граничния контрол на вътрешните граници върху движението на хора в рамките на пространството без граничен контрол на вътрешните граници и върху функционирането на трансграничните региони. Тази оценка следва да бъде част от нотификацията, която държавите членки трябва да предадат на Комисията. В случай на удължаване на срока на граничния контрол на вътрешните граници за предвидими събития след първоначален срок от шест месеца държавата членка следва също така да оцени целесъобразността на алтернативни мерки за постигане на същите цели като граничния контрол на вътрешните граници, като например пропорционални проверки, извършвани **в контекста на проверки на територията** [...] или други форми на полицейско сътрудничество, както е предвидено в правото на Съюза, **включително** [...] възможността за използване на процедурата за прехвърляне, **или общи мерки по отношение на временните ограничения за пътуване.**

- (38) За да се ограничат вредните последици от повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници, всяко решение за повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници следва да се придружава от смекчаващи мерки, ако е необходимо. Тези мерки следва да включват мерки за осигуряване на безпрепятствения транзит на стоки и на транспортни работници и моряци чрез създаването на „зелени ленти за преминаване“. Освен това, за да се вземе предвид и необходимостта да се гарантира движението на лицата, чиито дейности могат да са от основно значение за запазването на веригата на доставките или предоставянето на основни услуги, държавите членки следва също така да прилагат съществуващите насоки относно трансграничните работници⁴. В този контекст в правилата за повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници следва да се отчитат насоките и препоръките, приети по време на пандемията от COVID-19 като солидна предпазна мрежа за единния пазар, за да се гарантира, че те се прилагат от държавите членки, когато е целесъобразно, като смекчаващи мерки при повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници. По-специално следва да се определят мерки, за да се гарантира непрекъснатото функциониране на единния пазар и да се защитят интересите на трансграничните региони и на „побратимените градове“, включително например разрешения или дерогации за жителите на трансграничните региони.
- (39) Нотификацията, която се предоставя от държавите членки, следва да бъде от решаващо значение при оценката на това дали са спазени критериите и условията за временно повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници. За да се осигури съпоставим набор от данни, Комисията следва да приеме, с акт за изпълнение, образец на нотификацията за повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници. Държавите членки следва да имат право да класифицират цялата предоставена в нотификацията информация или част от нея, без да се засяга функционирането на подходящи и сигурни канали [...].
- (40) За да се гарантира, че граничният контрол на вътрешните граници [...] е крайна мярка, която се прилага само докато е необходимо, и за да се даде възможност за оценка на необходимостта и пропорционалността на граничния контрол на вътрешните граници за справяне с предвидимите заплахи, държавите членки следва да изготвят оценка на риска, която да бъде представена на Комисията, когато срокът на граничния контрол на вътрешните граници се удължава над първоначалните шест месеца в отговор на предвидими заплахи. Държавите членки трябва по-специално да обяснят мащаба и развитието на установената сериозна заплаха, включително колко дълго се очаква да трае установената сериозна заплаха и кои участъци от вътрешните граници могат да бъдат засегнати, както и мерките за координация с другите държави членки, които са засегнати или е вероятно да бъдат засегнати от тези мерки.
- (41) Комисията следва да има право да изиска допълнителна информация въз основа на получената нотификация, включително относно оценката на риска или мерките за сътрудничество и координация с държавите членки, засегнати от планираното удължаване на срока на граничния контрол на вътрешните граници. Когато нотификацията не отговаря на минималните изисквания, Комисията следва да обсъди нотификацията със съответната държава членка и да поиска допълнителна информация или да поиска тази държава членка да [...] приключи първоначалната [...] си нотификация.

⁴ 2020/C 102 I/03.

- (42) За да се гарантира достатъчна прозрачност на действията, засягащи пътуванията без граничен контрол на вътрешните граници, държавите членки следва също така да информират Европейския парламент и Съвета относно основните елементи, свързани с планираното повторно въвеждане на граничен контрол. В обосновани случаи държавите членки могат също да класифицират такава информация. Съгласно член 33 от Кодекса на шенгенските граници всяка година Комисията следва да представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно функционирането на пространството без граничен контрол на вътрешните граници („доклад за състоянието на Шенген“), в който следва да се обръща специално внимание на ситуацията по отношение на неразрешените движения на граждани на трети страни, като се използват наличната информация от съответните агенции и анализът на данни от съответните информационни системи. Тя следва също така да оценява необходимостта и пропорционалността на повторните въвеждания на граничен контрол през периода, обхванат от посочения доклад. Докладът за състоянието на Шенген обхваща и задълженията за докладване, произтичащи от член 20 от механизма за оценка по Шенген⁵.
- (43) Механизмът за временното повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници при спешни ситуации или за справяне с предвидими заплахи следва да предвижда възможност Комисията да организира консултации между държавите членки, включително по искане на някоя от тях. **Тази консултация следва да бъде организирана от Комисията, когато държава членка поиска това.** Съответните агенции на Съюза следва да участват в този процес, за да споделят своя експертен опит, когато това е целесъобразно. При тези консултации следва да се разглеждат редът и условията за извършването на граничния контрол на вътрешните граници и неговият график, възможните смекчаващи мерки, както и възможностите за прилагане на алтернативни мерки [...]. Когато Комисията или държава членка е представила становище, изразяващо опасения относно повторното въвеждане на граничен контрол, тези консултации следва да бъдат задължителни.

⁵ Регламент (ЕС) № 1053/2013 на Съвета от 7 октомври 2013 г. за създаването на механизъм за оценка и наблюдение с цел проверка на прилагането на достиженията на правото от Шенген и за отмяна на решението на изпълнителния комитет от 16 септември 1998 г. за създаване на Постоянен комитет за оценка и прилагане на Споразумението от Шенген, ОВ L 295, 6.11.2013 г., стр. 27.

- (44) Комисията и държавите членки следва да запазят възможността да изразяват опасения по отношение на необходимостта и пропорционалността на дадено решение на държава членка за повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници поради спешност или за справяне с предвидима заплаха. В случай че граничният контрол на вътрешните граници бъде въведен отново и удължен заради предвидими заплахи за срокове, които сумарно надхвърлят [...] дванадесет месеца, от Комисията следва да се изисква да представи становище с оценка на необходимостта и пропорционалността на този граничен контрол на вътрешните граници. Когато държава членка счита, че е [...] налице сериозна извънредна ситуация, [...] която оправдава продължаващата необходимост от граничен контрол на вътрешните граници за срок, който надхвърля две години, следва да се установят допълнителни гаранции по отношение на оценката на риска и нотификацията следва да включва представяне на средствата, действията, условията и графика, предвидени с оглед на премахването на контрола по вътрешните граници. Комисията следва да публикува ново [...] становище. Когато в това становище се изразява загриженост относно необходимостта и пропорционалността на удължаването, Комисията следва да приема без ненужно забавяне препоръка, която да бъде отправена към съответната държава членка, като определя средствата, действията, условията и графика с оглед на премахването на контрола по вътрешните граници. Когато държавата членка счита, че с оглед на продължаващата заплаха този допълнителен срок от 6 месеца не е достатъчен, за да се гарантира наличието на ефективни алтернативни мерки, тя следва да посочи датата, на която най-късно контролът ще бъде отменен, в съответствие със съдържанието на нотификацията, посочена в настоящия параграф, или, когато е целесъобразно, като взема предвид препоръката на Комисията. Следва да се предвиди редовен преглед с оглед на гарантирането на необходимостта и пропорционалността. Подобно становище не засяга мерките за правоприлагане, включително производствата за установяване на нарушение, които Комисията може да започне по всяко време срещу която и да е държава членка при неизпълнение на задълженията ѝ съгласно правото на Съюза. Когато е представено становище, Комисията следва да започне консултации със съответните държави членки.
- (45) За да се даде възможност за анализ *post factum* на решението за временно повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници, държавите членки следва да продължат да са задължени да представят на Европейския парламент, Съвета и Комисията доклад относно повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници, след като премахнат контрола. Когато контролът се извършва за продължителни периоди от време, такъв доклад следва да се представи и след дванадесет месеца, както и всяка година след това, ако по изключение контролът продължава и докато продължава. Докладът следва да съдържа по-конкретно първоначалната и последващата оценка на необходимостта от граничен контрол на вътрешните граници и на спазването на критериите за повторно въвеждане на [...] контрол на вътрешните граници. Комисията следва да приеме с акт за изпълнение образец, който да публикува онлайн.
- (46) При изпълнението на настоящия регламент държавите членки не дискриминират лицата на основание пол, раса или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждания, възраст или сексуална ориентация.

- (47) Компетентните органи използват правомощията си за извършване на проверки на територията и прилагат съответните процедури при пълно зачитане на правилата за защита на данните съгласно правото на Съюза. По отношение на обработването на лични данни от компетентните национални органи за целите на настоящия регламент се прилага Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета или Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета според съответното им приложно поле.
- (48) Целта на настоящия регламент е да се укрепи функционирането на Шенгенското пространство. Тази цел не може да бъде постигната от държавите членки, действащи поотделно. Ето защо е необходимо изменение на общите правила, установени на равнището на Съюза. Следователно Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (49) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящия регламент Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.
- (50) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета⁶; следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (51) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген⁷, които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО на Съвета⁸.

⁶ Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген, ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20.

⁷ ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

⁸ Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31.

- (52) По отношение на Швейцария настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген⁹, които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО¹⁰ във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета¹¹.
- (53) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген¹², които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета¹³.
- (54) Настоящият регламент не засяга прилагането на Директива 2004/38/ЕО¹⁴.
- (55) Настоящият регламент зачита основните права и съблюдава принципите, утвърдени по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз.
- (56) Поради това Регламент (ЕС) 2016/399 и Директива 2008/115/ЕО следва да бъдат съответно изменени,

⁹ ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

¹⁰ Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31.

¹¹ Решение 2008/146/ЕО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 1.

¹² ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

¹³ Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора, ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19.

¹⁴ Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77).

Член 1

Регламент (ЕС) № 2016/399 се изменя, както следва:

(1) Член 2 се **изменя** [...] както следва:

а) точка 12 се заменя със следното:

12. „наблюдение на границата“ означава наблюдението на границите между **гранично-пропускателни** пунктове и **наблюдението** на гранично-пропускателните пунктове извън определеното работно време, включително превантивни мерки за **предотвратяване или откриване** [...] на неразрешени преминавания на границата или на заобикаляне на гранични проверки.

б) добавят се следните точки 27—30:

27. „инструментализиране на мигранти“ **означава** [...] ситуация, при която **трета страна или недържавен участник** [...] насърчава или улеснява придвижването на граждани на трети страни към външните граници **или към държава членка** [...] **с цел** [...] **дестабилизиране на** Съюза [...] или на държава членка, [...] **когато** [...] **тези действия** могат да изложат на риск основните [...] функции **на държава членка**, включително [...] поддържането на обществения ред или опазването на нейната национална сигурност;

28. „наложително пътуване“ означава пътуване във връзка с функция или нужда от първостепенно значение [...], като се вземат предвид всички приложими международни задължения на Съюза и на държавите членки [...];

29. „неналожително пътуване“ означава пътуване с цел, различна от тази на наложителното пътуване;

30. „транспортни центрове“ означава летища, морски или речни пристанища, железопътни или автобусни гари, **както и товарни терминали**.

(2) В член 5 се добавя **следният** параграф 4:

„4. **Държавите членки** могат, **по-специално** в ситуация на инструментализиране на мигрантите **или в други извънредни ситуации по външната граница**, [...] **временен да затворят конкретни** [...] гранично-пропускателни пунктове, които фигурират в нотификацията съгласно параграф 1, [...] или **да ограничат** тяхното работно време, когато обстоятелствата налагат това.

„Държавите членки могат, по-специално в ситуация на инструментализиране на мигрантите, [...] когато граждани на трети страни се опитват да предизвикат масово влизане през границата, като използват [...] насилствени средства, [...] да вземат необходимите мерки [...] за опазване на сигурността, законността и реда.

Всички **мерки**, [...] приети съгласно първа **и втора** алинея, се прилагат по пропорционален начин и като се отчитат в пълна степен правата на:

- а) лицата, които се ползват от правото на свободно движение съгласно правото на Съюза;
- б) гражданите на трети страни, които имат статут на дългосрочно пребиваващи граждани по силата на Директива 2003/109/ЕО на Съвета¹⁵, лицата, които имат право на пребиваване по силата на други инструменти на Съюза или по силата на националното право или които притежават национална виза за дългосрочно пребиваване, както и членовете на техните семейства;
- в) гражданите на трети страни, търсещи международна закрила.“

(3) Член 13 се заменя със следното:

„Член 13

Наблюдение на границата

1. Основната цел на наблюдението на границата е да се **предотврати или открие** [...] неразрешено преминаване на границата, да се противодейства на трансграничната престъпност и да се предприемат мерки срещу лица, които са преминали границата незаконно. **Освен това наблюдението на границата [...] допринася [...] за подобряване на осведомеността за ситуацията и извършването на оценки на риска [...].**

Лице, което незаконно е преминало граница и което няма право на престой на територията на съответната държава членка, се задържа и за него се прилагат процедури, съобразени с Директива 2008/115/ЕО.

2. Граничните служители използват **всички необходими ресурси, включително** стационарни или мобилни екипи за извършване на наблюдение на границата.

Това наблюдение се извършва по такъв начин, че да предотвратява и разубеждава лицата да извършват неразрешени преминавания на границата между гранично-пропускателните пунктове **или** [...] да заобикалят проверките на гранично-пропускателните пунктове.

¹⁵ Директива 2003/109/ЕО на Съвета от 25 ноември 2003 г. относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни (ОВ L 16, 23.1.2004 г., стр. 44).

3. Наблюдението между гранично-пропускателните пунктове се извършва от гранични служители, чиито брой и методи се определят в зависимост от съществуващите или предвидените рискове и заплахи. Наблюдението включва чести и внезапни промени на интервалите между наблюденията, както и други методи или техники, така че неразрешените преминавания на границата да се **предотвратяват или откриват** [...] ефективно.
4. Наблюдението се извършва от стационарни или мобилни екипи, които изпълняват задълженията си, като патрулират или като се разполагат на места, известни или приемани за чувствителни, като целта на такова наблюдение е предотвратяването на неразрешените преминавания на границата или залавянето на лица, преминаващи **или преминали** границата незаконно. Наблюдението може също така да се извършва чрез технически средства, включително електронни средства, оборудване, [...] системи за наблюдение **и когато е целесъобразно — всички видове стационарна и мобилна инфраструктура** [...].
5. [...] Държавите членки [...] засилват наблюдението на границата, както е необходимо, за да се справят с нарасналата заплаха, **по-специално когато са изправени пред ситуация на инструментализиране на мигрантите**. По-конкретно [...] държавите членки увеличават, по целесъобразност, ресурсите и техническите средства за предотвратяване на [...] неразрешени преминавания **на границата**.
[...].
6. Без да се засяга подкрепата, която [...] Агенцията може да предостави на държавите членки, в случай на инструментализиране на мигрантите Агенцията може да извърши оценка на уязвимостта, както е предвидено в член 10, параграф 1, буква в) и член 32 от Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета¹⁶, с цел да се предостави необходимата подкрепа на съответната държава членка.

Въз основа на резултатите от тази оценка или всяка друга значима оценка на уязвимостта или въз основа на определянето на критична степен на въздействие за съответния граничен участък по смисъла на член 35, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕС) 2019/1896 изпълнителният директор на [...] Агенцията отправя препоръки в съответствие с член 41, параграф 1 от посочения регламент до съответната държава членка.

¹⁶ Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 г. за европейската гранична и брегова охрана и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1052/2013 и (ЕС) 2016/1624 (ОВ L 295, 14.11.2019 г.)

7. Комисията може [...] да приеме [...] акт за изпълнение [...] относно [...] общии минимални стандарти за наблюдение на границата. [...] Тези общи минимални стандарти са съобразени с [...] вида на границите, степените на въздействие, определени за всеки участък от външните граници в съответствие с член 34 от Регламент (ЕС) 2019/1896, и други фактори от значение, например географските особености. Този акт за изпълнение се приема съгласно процедурата по разглеждане, посочена в член 38, параграф 2.“

- (4) Глава V се преименува, както следва: „Специални мерки, свързани с външните граници“.

[...] Вмъква се следният член [...]:

„Член 21 а

Ограничения за пътуване до Европейския съюз

1. Настоящият член се прилага при ситуации на заплахата за общественото здраве, дължаща се на наличието в една или повече трети страни на инфекциозна болест с епидемичен потенциал, съгласно определенията в съответните инструменти на Световната здравна организация, при което [...] Комисията, по препоръка на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията [...] и [...] като отчита постъпилата от компетентните национални органи информация [...], установява, [...] че тази заплахата може да има отрицателно въздействие върху функционирането на пространството без контрол по вътрешните граници.
2. Съветът, въз основа на предложение на Комисията, може да приеме регламент за изпълнение, в който се предвиждат временни ограничения за пътуване до държавите членки, които да се прилагат по външните граници.

[...] Временните ограничения за пътуване могат да включват ограничения за влизане в държавите членки и [...] минимални временни ограничения, свързани със здравето, които са [...] необходими за опазването на общественото здраве в пространството без контрол на вътрешните граници, например тестване, карантина и самоизолация. Временните ограничения за пътуване са пропорционални и недискриминационни. [...]

В обосновани случаи, от съображения за общественото здраве, държавите членки могат да приемат по-строги временни ограничения за пътуване от предвидените в регламента за изпълнение, които да се прилагат на тяхна територия. Всякакви такива по-строги временни ограничения за пътуване са пропорционални и недискриминационни. Приемането на по-строги ограничения не трябва да оказва отрицателно въздействие върху функционирането на пространството без контрол по вътрешните граници.

3. Следните категории лица се освобождават от ограниченията за влизане, независимо от целта на тяхното пътуване:
- а) лицата, които се ползват от правото на свободно движение съгласно правото на Съюза;
 - б) гражданите на трети страни, които имат статут на дългосрочно пребиваващи граждани **съгласно определението в [...]** Директива 2003/109/ЕО на Съвета, лицата, които имат право на пребиваване по силата на други инструменти на правото на Съюза или по силата на националното право или които притежават национална виза за дългосрочно пребиваване, както и членовете на техните семейства.
4. По целесъобразност в посочения в параграф [...]**2** регламент за изпълнение:
- а) **се определят [...]** географски области или трети страни, от които [...] неналожителните пътувания могат да подлежат на ограничения или на освобождаване от ограниченията, **и се установява процедура за периодично преразглеждане на [...]** ситуацията в съответните области или страни **и на наложените ограничения за пътуване** въз основа на обективна методика и критерии, включително по-специално епидемичната обстановка;
 - б) се определят категориите лица, предприемащи [...]наложителни пътувания, които да бъдат освободени от [...] ограниченията **за влизане**, приложими спрямо пътуванията [...]
 - в) се определят условията, при които [...] могат да бъдат налагани ограничения за пътуване на лица, предприемащи наложително пътуване [...];
 - г) **се определят минимални временни ограничения, свързани със здравето, на които могат да подлежат лицата, посочени в параграф 3, букви а) и б);**

- д) се определят условията, при които неналожителните пътувания [...] могат да бъдат ограничени или освободени от ограниченията, [...] включително доказателствата, които да бъдат представени в подкрепа на освобождаването, и условията, свързани с продължителността и естеството на престоя в областите или страните, посочени в буква б);

[...]

5. Ограничения за **влизане спрямо лица, предприемащи** наложителни пътувания [...] могат [...] да се **налагат само по изключение, за строго ограничен период от време, докато не бъде налична достатъчно информация за болестта, посочена в параграф 1, или за нов вариант на тази болест, и докато Съветът не определи и приеме други здравни ограничения, които да се прилагат спрямо тези лица и които са необходими за опазване на общественото здраве.**

- (5) Член 23 се заменя със следното:

„Член 23
[...]

Проверки на територията

Отсъствието на граничен контрол на вътрешните граници не накърнява:

- а) упражняването на полицейски или други публични правомощия от компетентните органи на държавите членки на тяхна територия, включително в техните вътрешни гранични зони, предоставени им съгласно националното право, доколкото упражняването на тези правомощия няма ефект, равностоен на гранични проверки. **Упражняването на правомощията може да включва, когато е целесъобразно, използването на технологии за слеждане и наблюдение, които обичайно се използват на територията за справяне със заплахи за обществената сигурност или обществения ред.**

По-специално упражняването от компетентните органи на техните правомощия не [...] **се** смята за равностойно на извършването на гранични проверки, когато мерките **отговарят на всяко от следните условия:**

- i) нямат за цел граничен контрол;
- ii) се основават на обща информация и опита на компетентните органи по отношение на възможни заплахи за обществената сигурност или обществения ред и целят по-специално:
- да се противодейства на трансграничната престъпност;
 - да се противодейства на [...] **незаконната** миграция; или
 - да се ограничи разпространението на инфекциозна болест с епидемичен потенциал, **наличието на която е било установено** [...] от **Комисията по препоръка на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията и като се отчита [...] постъпилата от компетентните национални органи информация;**
- iii) са планирани и изпълнени по начин, който ясно се различава от системните проверки на лица на външните граници, включително когато се извършват в транспортни центрове или директно на борда на услуги за пътнически **превоз** и когато се основават на **оценка** на риска [...];
- iv) [...]
- б) възможността държава членка да подлага лица на проверки за сигурност, извършвани в [...] транспортни центрове от компетентните органи **или от превозвачите** съгласно правото на всяка държава членка [...], при условие че на такива проверки се подлагат и лицата, които пътуват в рамките на дадена държава членка;
- в) възможността държава членка да предвиди в законодателството си задължение за притежаване или носене на документи;
- г) възможността държава членка да предвиди в законодателството си задължението гражданите на трети страни да съобщават за присъствието си на нейната територия **и [...] задължението за управителите на заведения за настаняване да следят за това гражданите на трети страни да попълват и подписват формуляри за регистрация** съгласно разпоредбите **съответно** на член 22 **и член 45** от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 г. между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници („Шенгенската конвенция“);
- д) проверките за целите на сигурността на данни за пътниците в съответните бази данни относно лица, пътуващи в пространството без граничен контрол на вътрешните граници, които компетентните органи могат да извършват съгласно приложимото право.“

(6) Въмква се следният член [...]:

„Член 23а

Процедура за прехвърляне на незаконно пребиваващи граждани на трети страни, задържани в [...] гранични [...] райони

1. В настоящия член се установява процедурата за прехвърляне [...] на незаконно пребиваващи граждани на трети страни, задържани в [...] гранични райони, посочена в член 23, [...], при обстоятелства, [...] в които са изпълнени следните условия:

[...]

[...]

а [...]) гражданинът на трета страна е задържан [...] при [...] проверка, извършвана от компетентните органи съгласно рамка за [...] двустранно сътрудничество, [...] което може да включва по-специално съвместни полицейски патрули, когато държавите членки се съгласят да използват такава процедура в тази рамка за двустранно сътрудничество, и

б [...]) налице са ясни признаци, че незаконно пребиваващият гражданин на трета страна е пристигнал директно от другата държава членка, почиващи на информация, която е непосредствено достъпна за органите по задържане, включително изявления на засегнатото лице, документи за самоличност, документи за пътуване или други документи, намерени у това лице, или на резултатите от търсения, извършени в съответните национални бази данни и бази данни на Съюза.

2. След като задържат в граничен район незаконно пребиваващ [...] гражданин на трета страна, компетентните органи на тази държава членка могат да решат незабавно да прехвърлят лицето в държавата членка, от която то е влязло или е искало да влезе, в съответствие с процедурата, предвидена в приложение XII. Това прехвърляне не засяга двустранните споразумения или договорености, посочени в член 6, параграф 3 от Директива 2008/115/ЕО.

3. Когато **прехвърляща** държава членка прилага процедурата, посочена в параграф 2, [...] от приемащата държава членка се изисква да вземе всички необходими мерки, за да приеме съответния гражданин на трета страна в съответствие с процедурите, предвидени в приложение XII. **Практическите условия и ред могат да бъдат договорени съгласно рамката за двустранно сътрудничество в съответствие с процедурата, изложена в приложение XII.**

4. Считано от [една година след влизането в сила на регламента] и всяка година след това държавите членки предоставят на Комисията данните, записани в съответствие с точка 3 от приложение XII, относно прилагането на параграфи 1, 2 и 3.“

- (7) [...] **П**ървата алинея на член 24[...] се заменя със следното:

„Държавите членки премахват всички пречки за нормалния трафик на шосейните пропускателни пунктове на вътрешните граници, по-специално всякакви ограничения на скоростта, които не се основават изключително на съображения за сигурност по пътя или не са необходими за използването на технологиите, посочени в член 23, буква а) [...].“

- (8) Член 25 се заменя със следното:

„Член 25

Обща рамка за временното повторно въвеждане или удължаване на срока на граничния контрол на вътрешните граници

1. В случай че в пространството без граничен контрол на вътрешните граници съществува сериозна заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност в държава членка, тази държава членка може по изключение да въведе повторно граничен контрол на всички или на отделни участъци от вътрешните си граници.

Може да се счита, че сериозна заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност произтича по-специално от:

- а) дейности, свързани с тероризъм или организирана престъпност;
- б) мащабни извънредни ситуации в областта на общественото здраве;
- в) **извънредна** ситуация, характеризираща се с мащабни неразрешени движения на граждани на трети страни между държавите членки, [...] **което оказва значителен натиск върху общите ресурси и капацитет на отговорните национални служби, както е видно от анализа на информацията и всички налични данни, включително от агенциите на ЕС, [...]**
- г) мащабни или популярни международни събития [...]

2. Във всички случаи граничният контрол на вътрешните граници се въвежда повторно **само** като крайна мярка. Обхватът и продължителността на временното повторно въвеждане на граничен контрол не излизат извън рамките на строго необходимото в отговор на установената сериозна заплаха.

Граничен контрол може да бъде въведен съгласно членове 25а и 28 само когато държава членка е установила, че такава мярка е необходима и пропорционална с оглед на критериите, посочени в член 26, параграф 1, а в случай на удължаване на срока на този граничен контрол — и на критериите, посочени в член 26, параграф 2. Граничният контрол може да бъде въведен повторно и в съответствие с член 29 с оглед на критериите, посочени в член 30.

3. Когато същата заплаха продължава [...], срокът на граничния контрол на вътрешните граници може да бъде удължен в съответствие с членове 25а, 28 или 29.

Счита се, че съществува същата заплаха, когато обосновката, представена от държавата членка за удължаване на срока на граничния контрол, се основава на определянето, че продължава да е налице същата заплаха, която е обосновала първоначалното повторно въвеждане на граничен контрол.“

(9) След член 25 се вмъква нов член 25а:

„Член 25а

Процедура при случаи, изискващи предприемането на действия поради непредвидими или предвидими събития

1. В случаите, когато сериозна заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност в дадена държава членка е непредвидима и изисква предприемането на незабавни действия, държавата членка може по изключение незабавно да въведе повторно граничен контрол на вътрешните граници.
2. Едновременно с повторното въвеждане на граничен контрол съгласно параграф 1 държавата членка уведомява Комисията и другите държави членки за повторното въвеждане на граничен контрол в съответствие с член 27, параграф 1.
3. За целите на параграф 1 граничният контрол на вътрешните граници може да бъде незабавно въведен повторно за ограничен срок от най-много един месец. Ако сериозната заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност продължава да е налице след изтичането на този срок, държавата членка може да удължи прилагането на граничен контрол на вътрешните граници за допълнителни срокове с максимална продължителност до три месеца.
4. Когато в дадена държава членка може да се предвиди възникването на сериозна заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност, тази държава членка нотифицира Комисията и другите държави членки [...] в съответствие с член 27, параграф 1 най-късно четири седмици преди планираното повторно въвеждане на граничен контрол или **възможно най-скоро** [...], ако обстоятелствата, пораждащи необходимостта от това повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници, станат известни по-малко от четири седмици преди планираното повторно въвеждане.

5. [...] **Когато се прилага** параграф 4 и без да се засягат разпоредбите на член 27а, параграф 4, граничният контрол на вътрешните граници може да бъде въведен повторно за срок от най-много шест месеца. Когато сериозната заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност продължава да е налице след изтичане на този срок, държавата членка може да удължи прилагането на граничен контрол на вътрешните граници за срокове от най-много шест месеца, които могат да бъдат подновявани.

Всяко удължаване се нотифицира на Комисията и на другите държави членки в съответствие с член 27 и в сроковете, посочени в параграф 4. Като се спазват разпоредбите на член 27а, параграф 5, максималната продължителност на граничния контрол на вътрешните граници не може да надвишава две години.

6. Срокът, посочен в параграф 5, не включва сроковете, посочени в параграф 3.“

(10) Член 26 се заменя със следното:

„Член 26

Критерии за временното повторно въвеждане и удължаване на граничния контрол на вътрешните граници

1. За да установи дали повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници е необходимо и пропорционално в съответствие с член 25, **параграф 2**, държавата членка **оценява** [...] по-специално:
 - а) целесъобразността на мярката за повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници предвид естеството на установената сериозна заплаха, и по-специално дали с повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници е вероятно да се противодейства адекватно на заплахата за обществения ред или вътрешната сигурност;
 - б) вероятното въздействие на подобна мярка върху:
 - движението на хората в пространството без граничен контрол на вътрешните граници и
 - функционирането на трансграничните региони, като се отчитат тесните социални и икономически връзки между тях.
2. Когато държава членка реши да удължи срока на граничния контрол на вътрешните граници съгласно член 25а, параграф 5, тя също така оценява подробно дали целите, преследвани с това удължаване, могат да бъдат постигнати чрез:
 - а) използването на алтернативни мерки, като например пропорционални проверки, извършвани в контекста на [...] **проверки на територията**, посочено в член 23, буква а);

[...]

[...] б) [...] формите на полицейско сътрудничество, предвидени в правото на Съюза, включително процедурата, посочена в член 23, буква а)[...];

[...] в) общи мерки по отношение на временните ограничения за пътуване до държавите членки, както е посочено в член 21а, параграф 2.

3. Когато е повторно въведен или удължен граничен контрол на вътрешните граници, съответните държави членки гарантират, [...] че този контрол е придружен от подходящи мерки, с които се смекчават последиците от повторното въвеждане на граничния контрол за хората и превоза на стоки, като се обръща специално внимание на тесните социални и икономически връзки между трансграничните региони и на лицата, предприемащи наложителни пътувания.“

(11) Член 27 се заменя със следното:

„Член 27

Нотификация за временно повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници и оценка на риска

1. В нотификациите от държавите членки за повторното въвеждане или удължаването на срока на граничния контрол на вътрешните граници се съдържа следната информация:
- а) основанията за повторното въвеждане или удължаването, включително всички имащи отношение данни, с които подробно се описват събитията, съставляващи сериозна заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност на държавите членки;
 - б) обхватът на предложеното повторно въвеждане или удължаване, като се посочва в кой участък или в кои участъци от вътрешните граници ще бъде повторно въведен граничен контрол или ще бъде удължен срокът му на прилагане;
 - в) наименованията на определените гранични-пропускателни пунктове;
 - г) датата и продължителността на планираното повторно въвеждане или удължаване;
 - д) оценката на [...] необходимостта и пропорционалността, посочени в член 26, параграф 1, а в случай на удължаване — в член 26, параграф 2;
 - е) според случая, мерките, които ще се предприемат от останалите държави членки.

Нотификацията може да бъде направена съвместно от две или повече държави членки.

Държавите членки [...] представят [...] нотификацията, като използват [...] образец, който се установява [...] и [...] се публикува онлайн от Комисията. [...]

2. Когато граничният контрол се прилага в продължение на шест месеца в съответствие с член 25а, параграф 5, всяка последваща нотификация за удължаването на срока на този контрол включва оценка на риска. В оценката на риска се описват мащабът и предвиденото развитие на установената сериозна заплаха, по-специално колко дълго се очаква установената сериозна заплаха да трае и кои участъци от вътрешните граници могат да бъдат засегнати, като се предоставя и информацията относно мерките за координация с другите държави членки, които са засегнати или е вероятно да бъдат засегнати от тези мерки.
3. При повторното въвеждане на граничен контрол или удължаването му от държавите членки поради ситуация, посочена в член 25, параграф 1, буква в[...]), в оценката [...], изисквана по параграф 1, буква д) от този член, се предоставят също така оценка на риска и информация за мащаба и тенденциите на подобни неразрешени движения, включително цялата информация, получена от съответните агенции на ЕС съгласно съответните им мандати, и анализ на данни от съответните информационни системи.
4. По искане на Комисията съответната държава членка предоставя допълнителна информация, включително относно мерките за координация с държавите членки, засегнати от планираното удължаване на срока на граничния контрол на вътрешните граници, както и допълнителна информация, необходима за оценяване на възможното използване на мерките, посочени в членове 23 и 23а.
5. Държавите членки, които подават нотификация по параграф 1 или 2, могат при необходимост и в съответствие с националното си право да решат да класифицират цялата нотифицирана информация или части от нея.

Подобно класифициране не възпрепятства достъпа до информация чрез подходящи и сигурни канали [...] от страна на другите държави членки, засегнати от временното повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници.“

6. Комисията приема акт за изпълнение за установяване на образца, посочен в параграф 1, трета алинея. Този акт за изпълнение се приема съгласно процедурата по разглеждане, посочена в член 38, параграф 2.“

(12) Вмъква се следният член 27а:

„Член 27а

Консултация с държавите членки и становище на Комисията

1. След получаване на нотификациите, подадени съгласно член 27, параграф 1, Комисията може, **по собствена инициатива или по искане на пряко засегнатата държава членка**, да започне процес на консултации, [...] включително съвместни заседания между държавата членка, която планира да въведе повторно или да удължи срока на граничния контрол на вътрешните граници, и останалите държави членки, особено тези, които са пряко засегнати от подобни мерки, и съответните агенции на Съюза.

Целта на консултацията **е да се разгледа** [...] по-конкретно установената заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност, [...] **необходимостта и пропорционалността** на планираното повторно въвеждане на граничен контрол, като се отчита целесъобразността на алтернативните мерки, и начините да се гарантира осъществяването на взаимното сътрудничество между държавите членки във връзка с повторното въвеждане на граничен контрол.

Държавата членка, която планира повторно въвеждане или удължаване на срока на граничния контрол на вътрешните граници, **взема предвид** [...] резултатите от тези консултации при извършването на граничния контрол на вътрешната граница.

2. След получаването на нотификации, подадени във връзка с повторното въвеждане или удължаването на срока на граничния контрол на вътрешните граници, Комисията или всяка друга държава членка може, без да се засягат разпоредбите на член 72 от ДФЕС, да представи становище, ако — въз основа на информацията, съдържаща се в нотификацията и оценката на риска, по целесъобразност, или на допълнителна информация — тя има опасения относно необходимостта или пропорционалността на планираното повторно въвеждане или удължаване на срока на граничния контрол на вътрешните граници.
3. След получаването на нотификации, подадени във връзка с удължаване на срока на граничния контрол на вътрешните граници съгласно член 25а, параграф 4, което води до продължаване на граничния контрол на вътрешните граници за общо **дванадесет** [...] месеца, Комисията представя становище относно необходимостта и пропорционалността на този граничен контрол на вътрешните граници. **Становището на Комисията съдържа, когато е целесъобразно, препоръки за подобряване на сътрудничеството между държавите членки с цел да се ограничи въздействието на контрола по вътрешните граници и да се допринесе за намаляване на продължаващата заплаха.**

4. Когато представи становището, посочено в параграфи 2 или 3, Комисията [...] започва процес на консултации, за да обсъди становището с държавите членки.[...]
5. Когато държава членка счита, че е [...] налице сериозна извънредна ситуация[...] по отношение на продължаваща заплаха, която оправдава продължаващата необходимост от граничен контрол на вътрешните граници за срок, който надхвърля максималния срок, определен в член 25а, параграф 5, тя нотифицира Комисията и другите държави членки за намерението си да удължи срока на своя граничен контрол на вътрешните граници най-късно четири седмици преди планираното удължаване [...] за допълнителен период от не повече от 6 месеца [...].

В новата нотификация, като се взема предвид становището на Комисията, изготвено съгласно параграф 3, се включва оценка на риска в съответствие с член 27[...]:

- [...] обосноваване на продължаващата заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност[...];
- обосноваване на това, че алтернативните мерки за отстраняване на заплахата се считат или са били сметени за неефективни към момента на нотификацията;
- представяне на смекчаващите мерки, които се разглеждат като съпътстващи контрола;
- включително, когато е целесъобразно, представяне на средствата, действията, условията и графика, разгледани с оглед на премахването на контрола по вътрешните граници.

В срок от три месеца след тази нотификация Комисията изготвя ново [...] становище. Когато в това становище се изразява загриженост относно необходимостта и пропорционалността на удължаването, Комисията приема без ненужно забавяне препоръка, която да бъде отправена към съответната държава членка, като определя средствата, действията, условията и графика с оглед на премахването на контрола по вътрешните граници.

След получаване на нотификацията Комисията може по собствена инициатива или по искане на пряко засегнатата държава членка да започне процес на консултации в съответствие с параграф 1.

Когато държавата членка счита, че с оглед на продължаващата заплаха този допълнителен срок от 6 месеца не е достатъчен, за да се гарантира наличието на ефективни алтернативни мерки, тя посочва датата, на която най-късно контролът ще бъде отменен, в съответствие със съдържанието на нотификацията, посочена в настоящия параграф, или, когато е целесъобразно, като взема предвид препоръката на Комисията. Това решение зачита изцяло принципите на необходимост и пропорционалност. До датата на премахване на контрола по вътрешните граници съответната държава членка редовно предоставя оценка на риска, както е посочено в настоящия параграф.

(13) Член 28 се заменя със следното:

„Член 28

Специален механизъм, когато сериозната заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност излага на риск цялостното функциониране на пространството без граничен контрол на вътрешните граници

1. Когато Комисията установи, че същата сериозна заплаха за вътрешната сигурност или обществения ред засяга [...] **няколко** държави членки, излагайки на риск цялостното функциониране на пространството без **контрол** по вътрешни граници, тя може да отправи предложение до Съвета да приеме решение за изпълнение, с което се разрешава повторното въвеждане на граничен контрол от държавите членки, **включително всякакви подходящи смекчаващи мерки, които да бъдат установени на национално равнище и на равнището на ЕС**, когато наличните мерки, посочени в членове **21a**, 23 и 23a, не са достатъчни за справяне със заплахата. **Държавите членки могат да поискат от Комисията да представи на Съвета такова предложение.**
2. Решението е за срок от най-много шест месеца и може да бъде подновено по предложение на Комисията за допълнителни срокове от най-много шест месеца, докато трае заплахата, като се взема предвид прегледът, посочен в параграф 5.
3. Когато държавите членки въвеждат повторно граничен контрол или удължават срока му поради заплахата, посочена в параграф 1, този контрол, считано от влизането в сила на решението на Съвета, се основава на това решение.
4. [...]
5. Комисията прави **редовен** преглед на развитието на установената заплаха, както и на въздействието на мерките, приети в съответствие с решението на Съвета, посочено в параграф 1, с цел да **се** прецени дали мерките продължават да са обосновани.

6. Държавите членки незабавно нотифицират на Комисията и другите държави членки в Съвета повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници в съответствие с решението на Съвета, посочено в параграф 1.
7. [...] **Държавите членки могат да предприемат** други мерки, както са посочени в членове 23 и 23а, които биха могли да допълнят граничния контрол на вътрешните граници [...] **Комисията взема предвид това при прегледа, посочен в параграф 5“.**

(14) Член 31 се изменя, както следва:

- а) Член 31 става параграф 1;
- б) добавят се следните параграфи **2 и 3**:
 2. Когато държава членка нотифицира на Комисията и на другите държави членки повторното въвеждане на граничен контрол в съответствие с член 27, параграф 1, едновременно с това тя предоставя на Европейския парламент и на Съвета следната информация:
 - а) [...] **обхвата на [...] повторното въвеждане, като се посочва в кой(и) участък(ци) от вътрешните граници ще бъде повторно въведен граничен контрол;**
 - б) причините за [...] повторното въвеждане;
 - в) наименованията на определените гранични-пропускателни пунктове;
 - г) датата и продължителността на планираното повторно въвеждане;
 - д) според случая, мерките, които ще се предприемат от останалите държави членки.
 3. От държавите членки не се изисква да предоставят цялата информация, посочена в параграф 2, в случаите, когато това е обосновано от съображения, свързани с обществената сигурност **или поверителността на текущи разследвания.**

Предоставянето на информация може да подлежи на класифициране на информацията от държавите членки съгласно член 27, параграф 5.

Класифицирането на информация не възпрепятства предоставянето на информация от Комисията на Европейския парламент. Предаването и обработването на информацията и документите, предоставени на Европейския парламент съгласно настоящия член, се извършват при спазване на приложимите за Европейския парламент и Комисията правила относно изпращането и обработването на класифицирана информация.“

(15) Член 33 се заменя със следното:

„Член 33

Доклад за повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници

1. В срок от четири седмици след премахването на граничния контрол на вътрешните граници държавите членки, които са извършвали граничен контрол на вътрешните граници, представят доклад на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията относно повторното въвеждане и, когато е приложимо, удължаването на срока на граничния контрол на вътрешните граници.
2. Без да се засяга параграф 1, когато граничният контрол е удължен, както е посочено в член 25а, параграф 5, съответната държава членка представя доклад при изтичането на срок от дванадесет месеца и на всеки дванадесет месеца след това, ако по изключение граничният контрол продължава да се прилага.
3. Докладът съдържа по-конкретно първоначалната и последващата оценка на необходимостта от граничен контрол и спазването на критериите, посочени в член 26, извършването на проверките, практическото сътрудничество със съседните държави членки, произтичащото въздействие върху движението на хора, по-специално в трансграничните региони, ефективността на повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници, включително последваща оценка на пропорционалността на повторното въвеждане на граничен контрол.
4. Комисията приема единен образец за този доклад, **който се установява с акт за изпълнение**, и го публикува онлайн. **Този акт за изпълнение се приема съгласно процедурата по разглеждане, посочена в член 38, параграф 2.**
5. Комисията може да представи становище относно тази последваща оценка на временното повторно въвеждане на граничен контрол на една или няколко вътрешни граници или на участъци от тях.
6. Най-малко веднъж годишно Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за функционирането на пространството без граничен контрол на вътрешните граници (т. нар. „доклад за състоянието на Шенген“). Докладът съдържа списък на всички решения за повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници, взети през съответната година. В него се включва и оценка на необходимостта и пропорционалността на повторното въвеждане **и удължаване** на срока на граничния контрол през периода, обхванат от посочения доклад, **както и** информация за тенденциите в рамките на [...] пространство **без контрол на вътрешните граници** по отношение на неразрешените движения на граждани на трети страни, като се отчитат наличната информация от съответните агенции на Съюза **и** анализът на данни от съответните информационни системи. [...]”

(16) В член 39, параграф 1 се добавя следната буква з):

- „з) [...] [...] райони, считани за [...] трансгранични региони, и всички съответни промени в тях.“

(17) Добавя се следният член 42б:

„Член 42б

Нотификация за трансграничните региони

Най-късно до **шест** [...] месеца след влизането в сила на настоящия регламент държавите членки **с общи вътрешни граници, в тясно сътрудничество, определят** [...] районите на своята територия, считани за трансгранични региони, **като се отчитат** **тесните социални и икономически връзки между тях, и нотифицират Комисията за това.**

Държавите членки също така информират Комисията за всички съответни промени в тази връзка.“

[...]

„ПРИЛОЖЕНИЕ XI

[...]

[...]”

([...]**18**) Добавя се ново приложение XII:

„ПРИЛОЖЕНИЕ XII

ЧАСТ А

*Процедура за прехвърляне на незаконно пребиваващи граждани на трети страни,
задържани в [...] гранични [...] райони*

1. Решенията [...] за прехвърляне [...] съгласно член 23а, параграф 2 се [...] изготвят с помощта на стандартния формуляр, изложен в част Б, който компетентният национален орган попълва. Тези решения влизат в сила незабавно.
2. Попълненият стандартен формуляр се връчва на засегнатия гражданин на трета страна, който потвърждава получаването на решението за прехвърляне, като подписва формуляра, и получава копие от подписания формуляр.

В случаите, когато гражданинът на трета страна откаже да подпише стандартния формуляр, компетентният орган обозначава този отказ във формуляра в полето „забележки“.

3. Националните органи, издаващи решение за [...] прехвърляне, записват следните данни:
 - а) самоличността и гражданството на съответния гражданин на трета страна, доколкото могат да бъдат установени от тях,
 - б) данните на документа за самоличност, ако има такъв,
 - в) копия от всички документи или данни, свързани със самоличността или гражданството на съответния гражданин на трета страна, когато такива са налични, в съчетание с данни от съответните национални бази данни и бази данни на Съюза,
 - г) основанията за прехвърлянето [...],
 - д) датата на прехвърлянето [...],
 - е) приемашата държава членка[...].

4. Националните органи, издаващи решение за прехвърляне, [...] информират ежегодно Комисията за броя на лицата, прехвърлени в други държави членки, като отбелязват държавите членки, в които лицата са били прехвърлени и, ако е известна, националността на задържаните граждани на трети страни.
- [...]
5. Гражданите на трети страни, за които [...] е издадено решение за прехвърляне, [...] имат право на обжалване. Обжалването на решението за прехвърляне се извършва в съответствие с националното право. На гражданите на трети страни се предоставя също така писмена информация на език, който те разбират или за който има достатъчно основания да се предполага, че разбират, относно лицата за контакт, които могат да предоставят информация за представители, компетентни да действат от името на граждани на трети страни в съответствие с националното право. Подаването на такова обжалване няма суспензивно действие.
6. Упълномощените съгласно националното право органи гарантират, че гражданинът на трета страна, за когото е издадено решение за [...] прехвърляне, се прехвърля съгласно рамката за двустранно сътрудничество, посочена в член 23а, параграф 1, буква а), незабавно и най-късно до 24 часа, на компетентните органи на приемащата [...] държава членка. Упълномощените съгласно националното право органи в приемащата [...] държава членка си сътрудничат с органите на прехвърлящата държава членка за тази цел.
7. Ако гражданин на трета страна, на когото е издадено решение по параграф 1, пристигне на границата с превозвач, отговорният [...] орган може:
- а) да разпорежи на превозвача, в съответствие с националното право, да поеме отговорността за гражданина на трета страна и да го транспортира незабавно до приемащата държава членка [...];
 - б) до по-нататъшното транспортиране да вземе подходящи мерки, в съответствие с националното право и с оглед на местните обстоятелства, за да предотврати [...] укриването на граждани на трети страни, за които е било издадено [...] решение за прехвърляне.

ЧАСТ Б

Стандартен формуляр за прехвърляне на **незаконно пребиваващи граждани на трети страни**, задържани **в** [...] гранични **райони**

Име на държавата

Знак на държавата (име на службата)

(¹)

ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ВЪТРЕШНАТА ГРАНИЦА

На (ден) _____ в _____ часа на _____ (място — посочете вида на вътрешната граница в близост или друга имаща отношение информация, свързана със задържането **в съответствие с член 23а** [...]) _____

Ние, долуподписаните _____ задържахме:

Лични данни (в зависимост от наличността)

Фамилно име _____ Собствено име _____

Дата на раждане _____ Място на раждане _____ Пол _____

Гражданство _____ Пребиваваш/а в _____

Вид на документа за самоличност _____ и номер _____

Издаден в _____ на _____

Номер на виза, ако има _____ вид _____, издадена от _____

Валидна от _____ до _____

За срок от _____ дни: _____

Лицето идва от _____ с _____ (обозначава се използваното превозно средство, напр. номер на полет), като с настоящото се уведомява, че [...] ще бъде прехвърлено в _____ съгласно **член 23а от Кодекса на Шенгенските граници** [...]:

[...] Основания, [...] поради които дадено лице няма право на престой в държавата членка:

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

Забележки

☐ Засегнатото лице отказа да подпише формуляра.

Засегнато лице [...]

Отговорни органи [...]

Засегнатото лице може да обжалва **прехвърлянето** [...] **в съответствие с** националното право. Засегнатото лице получава копие от настоящия документ (всяка държава трябва да посочи съответното национално законодателство и процедурата, свързана с правото на обжалване).

Член 2

Изменение на Директива 2008/115/ЕО

1. Член 6, параграф 3 от Директива 2008/115/ЕО се заменя със следното:

- „3. Държавите членки могат да се въздържат от издаване на решение за връщане на гражданин на трета страна, който е в незаконен престой на тяхна територия, ако засегнатият гражданин на трета страна бъде приет обратно от друга държава членка в съответствие с процедурата, предвидена в член 23а от Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета* или съгласно двустранни споразумения или договорености.

Държавата членка, която е приела обратно засегнатия гражданин на трета страна в съответствие с първата алинея, издава решение за връщане в съответствие с параграф 1. В такива случаи дерогацията, предвидена в първата алинея, не се прилага, **с изключение на дерогацията, посочена в член 6, параграф 2.**

Държавите членки незабавно уведомяват Комисията за всички съществуващи, изменени или нови двустранни споразумения или договорености.“

- * Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 077, 23.3.2016 г., стр. 1).

Член 3

Транспониране на изменението на Директива 2008/115/ЕО

[...] Държавите членки приемат и публикуват не по-късно от [...] **12** месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с член 2. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Те прилагат тези разпоредби, считано от [...] **12** месеца след датата на влизане в сила.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на член 2 от настоящия регламент или то се извършва при официалното им публикуване. Условиата и редът на позоваване се определят от държавите членки.

Член 4

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 1, точка 6 обаче се прилага от [датата, на която измененията, предвидени в член 2, се прилагат в държавите членки].

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.
